

Шайх Абдулазиз Оли Шайх АҚШда 11 сентябр куни содир бўлган террорчилик ҳаракатлари ҳақида

Оламлар Парвардигори бўлмиш Аллоҳга ҳамдлар бўлсин. Набий ва расулларнинг энг ша- рафлисига, унинг оиласи ва саҳобаларига салавоту саломлар бўлсин.

Бизга АҚШда 11 сентябр куни бўлиб ўтган воқеалар ҳақида сон-саноксиз саволлар келиб тушмоқда.¹ Одамлар «Бу ҳодисаларга шариатнинг ҳукми қандай ва Ислом дини бу каби ҳара- катларни оқлайдими» каби саволлар билан мурожаат қилишмоқда.

Аллоҳдан ёрдам сўраган ҳолда мен айтаманки: Аллоҳ Исломни одамларга юбориб, уларга марҳамат кўрсатди. У ушбу динни мукамал шариат орқали гавдалантирди. Бу шариат ҳар замон ва маконга яроқли, алоҳида шахс ва жамиятнинг ҳолатини яхши тарафга ўзгартиришга қодир, тўғрилиқ, адолат ва саховатга чақирувчи шариатдир. Бу шариат ширк, ёвузлик, адолат- сизлик ва хиёнатни тарк қилишга ундовчи шариатдир. Аллоҳ бизни ушбу динга йўллагани, бу диннинг эргашувчилари ва ҳимоя қилувчиларидан қилганлиги, унинг буюк неъматидандир. Шунинг учун шариат кўрсатмаларига итоатли, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг суннатларига эргашувчи ва диндаги бирор кўрсатмадан оғишмаган мусулмон дунёю охиратда саломат қолади.

¹ Эслатма: 11 сентябр куни Америкада икки минора портлатилганида кўпгина мусулмонлар жуда хурсанд бўлганлари ҳеч кимга сир эмас. Бу ўша хурсанд бўлганларнинг Ислом ҳақидаги тушунчалари бузук ва нотўғри эканлигига далолат қилади. Наҳотки ҳақиқий мусулмон бирор ким зино қилишига ёки маст қилувчи ичимлик ичишига хурсанд бўлса?! Албатта йўқ! Ундай бўлса қандай қилиб зино ва маст қилувчи ичимлик ичишдан гуноҳи оғирроқ бўлган ноҳақ қотилликдан хурсанд бўлса?! Имом Нававий айтадилар: «*Бизнинг тарафдорлар айтардилар: «Ширкдан кейин энг катта гуноҳ бу қотилликдир!»*» (Қаранг: «Шарҳ Саҳиҳ Муслим» 2/262).

Аллоҳ таоло айтади:

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

«Аллоҳ (ўлдиришни) ҳаром қилган жонларни ўлдиришнинг, магар ҳақ билан (яъни қасос олиш учун ёки муртад бўлгани, ёки зино қилгани учун шариат ҳукми билан ўлдиришнинг мумкин). Шояд ақл юргизарсиз, деб сизларни мана шу нарсаларга буюрди» (Анъом: 151).

Асос шуки, мусулмон ёки кофир бўлишидан қатъий назар, ҳар бир инсоннинг қонини тўкиш ҳаромдир. Магар шариат ҳаққи бундан мустасно. Мусо пайғамбар воқеасини эсланг. У пайғамбарлик рисолатидан аввал қибтийни ўлдириб қўяди. Аллоҳ таоло айтади:

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَعْتَبَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿٥٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ﴿٥٣﴾

«(Кунлардан бирида Мусо) шаҳарга унинг аҳолиси ғафлатда бўлган (пешин) пайтида кирган эди, унда ик- ки киши урушаётганини кўрди. (Улардан) бири ўз гуруҳидан (яъни Бани Исроил қавмидан) ва бири душма- нидан (яъни Қибтийлардан) эди. (Бас Мусонинг) гуруҳидан бўлган киши ундан душман томондан бўлган кимсага қарши ёрдам сўради. Шунда Мусо бир мушт уриб уни ўлдириб қўйди. (Сўнг қилиб қўйган ишидан пушаймон бўлиб), деди: «Бу шайтоннинг ишидандир. Албатта у йўлдан ургувчи очиқ душмандир». (Кейин Аллоҳга илтижо қилиб), деди: «Парвардигорим, дарҳақиқат мен ўз жонимга жабр қилиб қўйдим. Энди Ўзинг мени мағфират қилгин»» (Қасас: 15-16).

Шунингдек шафоат ҳақидаги ҳадисда айтилишича, инсонлар Қиёмат куни Мусо пайғамбар олдида боришгани- да айтадилар: «*Парвардигорим бугун ҳар қачонгидан кўра қаттиқроқ газабланганки, илгари сира бунчалик газа- бланмаган. Мен ўлдирилиши буюрилмаган одамни ўлдириганман*» (Бухорий ривояти, ҳадис № 4712).

Шайхулислом Ибн Таймия айтади: «Асос шуки, Одам боласининг қони (га тажовуз қилиш) ҳаром ва ножоиздир, ма- гар ҳақ билан бўлса бундан мустасно. Ўша асосга биноан, Ислом аввалида кофирларнинг қони ҳаром эди. Худди Мусо ўлди- риб қўйган қибтийнинг қони ёки бугунги кунда даъват этиб бормаган одамнинг қони ҳаромлигига ўхшаш. Мусо (қиб- тийни) ўлдиригани унга икки дунёда гуноҳ саналди. Ваҳоланки у одамни беихтиёр ўлдириб қўйган эди» (Қаранг: «ас- Саримул-маслул» 2/210).

АҚШдаги минглаб инсонларнинг ҳалок бўлишига сабаб бўлган фожеа, шубҳасиз шариат қоралайдиган амаллар сирасига киради. Бу Исломга умуман алоқаси бўлмаган ва унинг шаръий асосларига зид бўлган ишлардир. Фикримизни куйидаги кўрсатмалар тасдиқлайди:

1. Аллоҳ таоло зулмдан қайтарди. Зеро еру осмон адолатга таяниб туради. Инсонларни пайғамбарлар ва самовий китоблар адолатга даъват қилишган. Аллоҳ таоло айтади:

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴾

«Албатта, Аллоҳ адолатга, чиройли амаллар қилишга ва қавм-қариндошга яхшилик қилишга буюрур ҳамда бузуқлик, ёмон ишлар ва зўравонликлардан қайтарур. У зот шо-яд ибрат-эслатма оларсизлар, деб сизларга панд-насиҳат қилур» (Наҳл: 90).

Аллоҳ таоло бошқа оятда айтади:

﴿ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ﴾

«Қасамки, Биз Ўз пайғамбарларимизни аниқ ҳужжат-мўъжизалар билан юбордик ва улар билан бирга Китоб ҳамда одамлар адолатни барпо қилишлари учун мезон-тарози туширдик» (Ҳадид: 25).

Адолати комил бўлган Аллоҳ, гуноҳкорнинг юкини бошқасига юклаш мумкин эмаслигини ҳукм қилди:

﴿ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴾

«Ҳеч бир кўтаргувчи (яъни гуноҳкор жон) ўзга жоннинг юкини (яъни гуноҳини) кўтармас» (Анъом: 164).

2. Аллоҳ таоло ўзига зулмни ҳаром қилди ва уни бандалари орасида ҳаром қилганини эълон қилди. Ҳадис қудсийда ривоят қилинишича, Аллоҳ таоло айтади: «Эй бандаларим, Мен Ўзимга зулм қилишни ҳаром қилдим ва сизларнинг ўртангизда ҳам зулм қилишингизни ҳаром қилдим. Бас, бир-бирингизга зулм қилмангиз!» (Имом Муслим «Саҳиҳ», ҳадис № 2577). Бу буйруқ мусулмон ёки кофир бўлишидан қатъий назар, барча бандаларга тааллуқлидир. Шундай экан ҳеч кимнинг бировга зулм қилиши жоиз эмас. Бирор кимса адоват ва нафрати сабабидан зулм қилмаслиги керак.

Аллоҳ таоло айтади:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ءَآلٍ ءَاتَيْنَاهُمُ الذِّكْرَ وَكُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴾

«Эй мўминлар, Аллоҳнинг Ўзи учун ҳақ йўлни тутгувчи, адолат билан шаҳодат гувоҳлик бергувчи бўлингиз! Бирон қавмни ёмон кўришингиз сизларни адолат қилмасликка тортмасин!» (Моид: 8).

Шунинг учун ҳам душманлик ва нафрат хисси зўравонлик ва адолатсизликка шаръий асос сифатида хизмат қила олмайди.

Шунга кўра, барча давлат ва миллатлар, Исломни қабул қилган-қилмаганлигидан қатъий назар куйидагиларни билиб олишлари лозим:

1. АҚШда содир бўлган самолётларни ўғирлаш, осойишта халқни қўрқитиш ёки беғуноҳ инсонларни ўлдириш каби ҳаракатлар адолатсизлик ва зулмнинг айна бир туридир. Шариат бу каби ҳаракатларни нафақат оқламайди, балки таъқиқлайди ва энг оғир гуноҳлардан ҳисоблайди.

2. Ўз дини қонунларидан хабардор, Қуръон ва Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг суннатлари кўрсатмаларига амал қилувчи мусулмон бу каби хатти-ҳаракатлардан ўзини олиб қочади. Чунки бу ишлар инсонни Аллоҳнинг ғазабига дучор қилади ва зарарлар келтиради.

3. Мусулмон уммати уламолари бу каби воқеаларнинг асл моҳиятини кўрсатишлари шарт. Улар бутун оламга бундай ишларга нисбатан шариатнинг тутган йўли ва Ислом дини бу каби ҳаракатларни умуман оқламаслигини тушунтиришлари лозим.

4. Оммавий ахборот воситалари ортида туриб фитна тарқатиш, Ислом ва мусулмонларни одамларнинг қалбида уларга нисбатан душманлик хиссини уйғотиш мақсадида мусулмонларга қарши айбловларни олиб чиқиб, ҳақ динни қоралаб, унга алоқаси бўлмаган нарсаларни нисбат бераётганлар эс-хушларини йиғиб олсинлар. Улар ҳар қандай одил ва оқил, ўз дини кўрсатмаларидан хабари бор инсонга бу каби айбловларни қўйиш мумкин эмаслигини тушунсинлар. Чунки асрлар мобайнида Ислом динида бўлган халқлар доимо инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилишган. Зулм ва зўравонликдан тийилишган.

Барча айтилганлар ҳақиқатни равшан қилади ва тушунмовчиликларни бартараф қилади. Аллоҳдан бизга ҳикмат ато этишини, тинчлик йўлига йўллашини, динига қувват беришини ва сўзини олий қилишини сўрайман. Аллоҳ пайғамбаримиз Муҳаммадга, Унинг оиласи ва саҳобаларига салавоту саломлар йўлласин.²

² Оммавий ахборот воситаларининг тинимсиз равишда одамларни «Бу террорчилик ҳаракатларини «вахҳобийлар» деб аталмиш гуруҳ тарафидан режалаштиралаёпти» деб адаштираётганлари ажабланарли ҳолатдир. Эътиборингизга Муҳаммад ибн Абдулвахҳоб давлатининг асл моҳиятини тушунган, «вахҳобийлар» деб аталмиш давлатнинг муфтийси сўзлари келтирилди. Шайх Абдулазиз Оли Шайхдан аввал ўтган собиқ Саудия Арабистони муфтийси - шайх Ибн Боз ва унинг атоқли шогирди – шайх Ибн Усаймин ҳам худди шу сўзларни айтишган эди. Нега уларнинг барчалари бу каби ҳаракатларни таъқиқланганини эътироф этишган?! Чунки Исломнинг асл ҳукми шундайдир. Бу масалани ёритиш учун ҳолисона ва олдиндан янглиш муносабатда бўлмай ёндашиш лозим. Ушбу «вахҳобийлик» ва экстримизм деб номланмиш икки тушунча орасидаги аниқ чегарани белгилаб олиш керак. Ушбу сўзлар бир-бирига синоним эмаслигини тушуниб олиш лозим. Катта Энциклопедия Луғати таърифига биноан «Экстримизм – энг қаттиқ мулоҳаза, чорага берилганлик (одатда сиёсатда қўлланилади)», «Ваҳҳобийлик – диний-сиёсий оқим, исломни (диний янгилик - бидъатлардан) тозалаш ва содда ахлоқ учун курашувчилар» дея таърифланган (Қаранг: Катта Энциклопедия Луғати, А.М. Прохорова таҳрири).

«Ваҳҳобийлик» атамасига келсак, РАН Африка Институти директори ва «Бутунда Осиё ва Африка» журнали бош муҳаррири А.М. Васильев ўзининг «Саудия Арабистони тарихи» китобининг иккинчи бобида ёзади: «Ваҳҳобийлик – ушбу ижтимоий фаолиятга душман ёки араб бўлмаган (ажам) лар томонидан қўйилган номдир».

Бошқа тарафдан қаралганда, кейинги савол ўринли бўлади: Барча ҳаракатларнинг сабаби «вахҳобийлик» бўлса, нега унда улар «вахҳобийлик» давлатини ларзага солишни тўхтатишмаяпти (яъни, террорчилик ҳаракатлари Саудия Арабистонида содир бўлиши давом этаётгани назарда тутилмоқда)?! Жавоб шуки: Ўша «вахҳобийлик» деб номланувчилар ушбу жирканч жинойтларга умуман алоқалари йўқдир. Бу ерда тушунарли ва очиқ айтиш керакки: Ҳозирги кундаги «террорчилик» намоёндаларининг манбасини адашган тоифа мафкураларидан излаш лозим.